BEŞİNCİ SENE — N° 1771

CUMARTESİ 13 Nisan 1929

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telğraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246

Telefon : Baş muharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365. Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR. SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	Türkle için	Harıç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

Büyük İkramiYe 41431 Numaraya Çıktı

Maarifteki tebeddül

Rejime hakikî manasını verecek olan ilk esasların tayin ve tatbiki zamanlarında Vasıf Bey Maarif Vekili bulunuyordu. Cumhuriyet Türkiyesinde okuma ve yetişme (talim ve terbiye) de birlik lüzumu onun zamanında ilân ve bilhassa tatbik olunmuştu. Vasıf Bey bu fikri kendi zamanına rast gelmiş herhangi bir iş olarak gelişi güzel icra eden biri değildi. O, mes'ele muvacehesinde bundan daha ileri giden, çok ileri giden bir v[illegible] sahibi idi. Denebilir ki o, yalnız maarif vekili olarak değil, inkılâp adamı olarak fikre tesahup etmiş, onu adeta benimsemişti, o kadar hararetle iltizam ve müdafaa ediyordu. Filhakika inkılâp işleri ancak, başkalarına göre belki makul hudutları geçen böyle bir hararet ve heyecan ile ileri götürülebilir. İnkılâpların yalnız kendilerine mahsus mantıkları vardır. Bu öyle bir mantıktır ki alelâde zamanların ve inkılâp haricindeki insanların mantıklarına nisbetle belki bazan mantıksızlık bile sayılabilir. Fakat hakikat şudur ki esası yüksek ideallere bağlı hararet ve heyecan olduğu için inkılâp mantıkları engin denizler gibi coşan ve ya deli seller gibi dalgaları taşları aşan, önüne ne rast gelirse yıkıp deviren ve sürüp götüren tecellilerinde hiç şuphe yok ki mantıkların en kuvvetlisidir.

Yukarıki izahatı Vasıf Beyin son istifasına hâkim olan prensip mes'elesini daha iyi anlatmak için kaydetmiş bulunuyoruz. Vasıf Beyin ilk Maarif Vekâletinde mektep unvanını taşıyan bütün müesseselerin okutup yetiştirmede birlik esasına tevfikan maarifte cemü tevhidi bir aralık adeta yegâne gaye ittihaz olunmuş gibi idi. Ondan sonra bu görüş tarzı bazı tadilâta uğradı. Fakat Necati gerek prensibin selâmeti, gerek tatbikatın muvaffakiyeti namına okutup yetiştirme işlerini imkânın müsaadesi nisbetinde maarifte toplanmak hedefine gitmekten hâli kalmamakta idi. Bu cümleden olarak vilâyetlerin hususî bütçelerine dahil maarif işlerinin umumî bütçeye alınmak suretile alelûmum Türkiye maarifinin şimdiki halde 25 milyonluk bir bütçeye istinat ettirilmesi fikri epeyce mevki alarak, eğer hafızamız bizi aldatmıyorsa, umumî siyaset direktiflerine geçecek kadar ilerlemiş gibi görünmüştü. Ve işte Vasıf Bey, yaslı hatırası hâlâ hepimizin kalplerimizide kanıyan Necatinin üfulünden sonra bu ahval ve şerait içinde tekrar maarife getirilmişti.

Manevî idaresi itibarile maarif işlerinin hemen hemen umumen denilecek bir ekseriyetle maarif vekâletinin şamil nezareti altında bulunduğu farzolunabilir. Meslekin hususiyeti icabı olarak askerî mektepleri askerî dairelere bıraktık. Diğer bazı meslek mekteplerinin idarelerini maarife devredebilmek içinse efkârın bilmünakasa tamamen tenvir ve ihzar edilmemiş olduğunu itiraf etmek mecburiyetindeyiz. Fazla olarak idarei hususiye butçelerinden yol ile mektep te alınırsa valilere göre yapılacak ne iş kalacaktır endişeleri vardır. İşte bu yolda muhtelif mülâhazalar nihayet prensip ihtilâflarına müncer olarak kendi noktai nazarları itibarile akalliyette kalan Vasıf Bey maarif vekâletinden istifa etmeği tercih eylemiştir. Yukarıda bir nebze izah etmiş olduğumuz veçhile Vasıf Beye göre o prensibe bu derece merbutiyette büyük bir fevkâladelik yoktur. Kendisi fikrinde ve istifasında samimidir. Netekim arkadaşları da aksi fikri iltizamda samimidirler. İçtihatta samimiyetin şerefini ise ayrıca izaha lüzum bile görmeyiz.

Vasıf Beyden bu kadar samimiyetle bağlı olduğu maarifte feyizli hizmetler bekliyorduk. Onun için kendisinin ne sebeple olursa olsun Vekâleti terketmiş olması ilk vehlede bittabi hiç kimsenin hoşuna gitmedi. Maamafi muhterem halefi bu yoldaki teessürlerin çabuk zail olmasını temin eden nurlu ve azimkâr bir faaliyet unsurudur. Şimdiye kadar her bulunduğu yerde büyük bir kabiliyete müstesna bir kudret ve faaliyet ilâve etmek suretile temayüz eden yeni Maarif Vekili Cemal Hüsnü Beyin bu yeni vazifesinde dahi ayni ehliyet ve muvaffakiyetle temayüz edeceğine şimdiden muhakkak nazarile bakabiliriz, ve bu intihaplarındaki isabetlerinden dolayı da Başvekil Paşa Hazretlerini tebrike lâyık buluruz.

Memleketin irfan ihtiyacına yeni Türk harflerinin kabulü inkılâbı zammolunmuştur. Her iki mes'elenin azametini Cemal Hüsnü Beye anlatmağa çalışmak cidden zait bir külfet olur. Biz sadece sevgili ve genç arkadaşımıza pek mühim olan yeni işlerinde muvaffakiyetler temennisile iktifa ederiz.

Yunus Nadi

Muallimler kongrası

Muallimler birliği kongrası dün içtima ederek yeni heyeti idareyi intihap etmiştir. Bu heyet nizamnamede lâzım gelen tadilâtı yapacaktır. Resmimiz kongrada karşı bulunanları gösteriyor. Bu hususta tafsilât iç sahifemizdedir.

Talebe Birliği kongrası

Kongradan sonra yeni heyeti idare intihap edildi

Talebe Birliği kongrasında hazır bulunanlar

Talebe Birliği İdare heyetinden dört azanın istifası üzerine tahaddüs eden vaziyet fevkalâde bir kongranın in'ikadını icap ettirmiş ve gençler dün sabah Türkocağında hararetli bir içtima akdetmiştir.

Altı saat süren münakaşalardan sonra yeni İdare heyetinin intihabatı yapılmıştır. İdare heyeti: Reis Hukuktan Ferruh, ikinci Reis Mühendis mektebinden Nuri, Umumî kâtip Ormandan Kamiran diğer azalık vazifelerine de Ticaretten Şehap, Edebiyattan Süreyya, Baytardan Vasfi Samim, Hukuktan Halit, Mülkiyeden Haydar, Fenden Ali Maşuk Beyler intihap olunmuşlardır.

Diş doktorları dün gene diplomasız dişçileri görüştüler

Dünkü içtimada bulunan diş doktorları

Diş tabipleri Cemiyeti heyeti umumiyesi dün öğleden evvel içtima etmiştir. Cemiyet heyeti idaresinin senelik raporu okunduktan sonra, hesap müfettişleri tarafından, hesabatın tetkik edildiği ve muntazam görüldüğü heyeti umumiyeye bildirilmiştir.

Müteakiben diplomasız dişçiler mes'elesi mevzuu bahsolmuştur. Heyeti idare namına, bu hususta izahat verilmiş ve Sıhhat Vekili Refik B.in İstanbulda iken ziyaret edildiği ve Vekil B. tarafından Vekâletçe ne yapılmak mümkünse yapılacağı vadedildiği beyan edilmiştir. Bu izahata ilâveten, Vekil B.in diplomasız dişçilerin diştababeti Fakültesinde yapılan imtihanlarının daha ciddî ve etraflı olarak icrası lehinde Maarif Vekâleti nezdinde iltimasta bulunacağını da vadettiği bildirilmiştir.

Bundan sonra, Reisicumhur Hz. ne Başvekâlet ve Sıhhat Vekâletine tazim telgrafları gönderilmesine karar verilmiştir.

Cemiyet Reisi Hasan Hayri B. ahvali sıhhiyesinden bahisle istifa ettiğini bildirmiş ve celse tatil edilmiştir. Heyeti idare, yeni bir reis intihap etmek üzere bugünlerde içtima edecektir.

Doğru söze ne denir

Vaktinde gelseler ne olacak ?

Kaç gündür gazeteler Şehremanetenin ataletinden bahsederek diyorlar ki :

" Bugünkü vesaitle iş görülmez diye emanet memurları işleri tamamiyle gevşetmişler, müdürler, ancak on birde iş başına geliyorlar. on ikide yemeğe çıkıyorlar, ikide tekrar vazifelerine başlıyor ve saat beşte gidiyorlarmış. Bu hesaba nazaran emanet erkânı ancak 4 saat çalışmakla , bu müddeti de hemen gelen evrakı havale ile geçiriyorlarmış ! ilâh... „

Bu havadis okunurken bizim meşhur matbuatın pirlerinden Vartan Efendi, Adam sen de, işiniz mi yok çocuklar ? Durun size bir hikâye anlatayım diye başladı: " Pehlivan yapılı bir adam bir gün sümsük, cılız bir abamla tanışmış ve ismini sormuş.

Cılız adam, Mülâyım diyince pehlivan dayanamamış, ulan, demiş, Sert olsan ne haltederdin ? „ Şimdi bunun gibi sanki vaktinde gelseler ne olacak? Siz dua edin ki evrak havalesini unutmıyorlar. Her şeyin beteri vardır oğul, ya onu da yapmasalar, beyenmiyen mehkemeye gitsin deseler!.. dedi..Ve: "ben ucuz kuru fasulye aramağa gidiyorum, acaba bulabilir miyim, siz bana onu söyleyin, vaktinde gelmişler, gelmemişler, benin neme, sizin nenize gerek.„ diye söylenerek çıktı, gitti !

Doğru söze ne denir?

Piyango dün ikmal edildi

Kırk bin liralık büyük ikramiyeyi (41,431) numara kazandı

Altıncı tertip Tayyare piyangosu üçüncü keşidesine, dün sabah Darülfünun konferans salonunda devam edilmiş ve öğleye doğru bütün numaraların çekilmesi hitam bulmuştur.

40,000 liralık en büyük ikramiye (41,431) numaraya isabet etmiştir.

Talililer

Birinci ikramiyeyi kazananlardan kasap İbrahim Ef.

40,000 liralık büyük ikramiye isabet eden 41,431 numaralı biletin bir parçasi, Aksarayda Valde camii karşısında "Güzel kasap„ sahibi Bursalı İbrahim Ef. nin satın almış olduğu anlaşılmıştır. Talili kasap, dün İtimat piyango bayiiğinden ikramiyesini almıştır.

20,000 lira kazanan 19586 numaralı biletin bir parçasının Üsküdarda doktor Ekrem B. de diğer bir parçası da Çarşıkapıda antikacı M. Janda bulunduğu anlaşılmıştır.

Kazanan numaralar ikinci sdhifemizdedir.

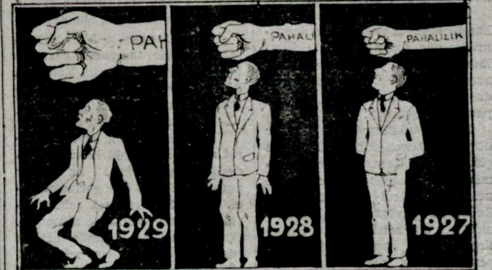
Sinyor Musoliniye verilen garip bir hediye

Sinyor Musolini ile İngiltere H. nazırı Sir Osten Çimberlayn arasında Floransada vuku bulan mülâkat münasebetiyle Sir Çimberlaynın kızı Mel Diyana Musoliniye sağ bir kaplumbağa hediye etmiştir. Bu kaplumbağanın kabuğu üzerinde Musolinin isminin, kıymetli taşlarla işlenmiş, ilk harfleri vardır. Sinyor Musolini bu hediyeyi Romaya götürerek, Şigi sarayındaki yazıhanesi üzerine koymuştur.

Geçinmek müşkülleşti

Pahalılık baş döndürücü bir hale geldi

Geçen sene bu ayda yalnız yiyeceği için (100) lira sarfeden bir aile bu sene (155) lira ile geçinmek zaruretindedir

Hayat pahalılığının 927, 928 ve 929 seneleri nisanında, yani son üç sene zarfında tazyiki nisbetini gösteren temsilî resim

Hayat pahalılığı aldı yürüdü. Muztaripolmadan geçinen, sabah akşam muntazam sıcak yemek yiyen ailelerin miktarı parmakla gösterilecek kadar azaldı.

Umumî harpten sonra bütün dünyanın büyük bir iktisadî buhran geçirdiği malûmdur. Teşkilât ve bilgi itibarile çok geride olan bizim de, bu buhrandan müteessir olmamaklığımız bittabi mümkün değildi. Fakat mümkün değildi, diye dünyanın en pahalı memleketi olmamız da lâzım gelmez !

Şimdi öğle, akşam iyi ve sıcak yemek yiyen aileler parmakla gösterilecek derecede azaldı

Aşağıda, son üç sene zarfında mevadı gıdaiyedeki tereffüü gösteren bir cetvel dercediyoruz. Bu cetvel her günkü hesabını muntazaman tutan bir ailenin masraf defterinden alınmıştır. Buradaki

[Mabadi Sa 3 Sü 2—3]

Güzellik Müsabakamız !

Güzeller, istical ediniz, üç gününüz kaldı

Bugün, müsabakamıza iştirak edenlerden Makbule Sevim Hanımın resmini dercediyoruz.

* * *

Sinema yıldızları gibi

Müsabakamızda birinciden yirminciye kadar en çok rey alan hanım kızların bir filimini yaptıracağız. Bu 20 güzel, kıymetli san'atkâr Foto Ferit İbrahim B. tarafından, tıpkı birer sinema yıldızı gibi muhtelif vaziyetlerde filme alınacak ve bu filim Türkiyenin bütün sinemalarında gösterileceği gibi Avrupa ve Amerika sinemalarına da gönderilecektir.

Foto: Sebah ve Juvalye

36 — Makbule Sevim Hanım

15 nisana 4 gün kaldı. Güzeller, istical ediniz ! atideki fotoğrafhanelerden, birine giderek resminizi çektiriniz :

Foto : Ferit İbrahim
„ Kanzler
„ Vayinberg
„ Sabah ve Juvalye
„ Febüs

Resimlerinizi çektirirken isimlerinizi ve adreslerinizi fotoğrafçıya kaydettirmeği unutmayınız!

Çocuk haftası hazırlıkları

Türk Ocağı, 23 nisanda başlıyacak Çoçuk haftasında neşredilmek üzere şehrimizdeki bütün İlk mekteplere çocuğa müteallik sualler göndermiştir.

Bu sualler alâkadar terbiyeciler tarafından pek faydalı görülmüş tatbik edilmekte olan toplu tedrisat sistemine mevzu ittihaz edilmiştir. Her sınıfın seviyesine göre bu sualleri tasnif ederek muallimlerine tevdi eden mektep idareleri çocukların yazacakları cevapların en güzel ve münasiplerini Türk Ocağına gönderecektir.

Milyoner ZAHAROF

Muharriri: Marus — 6 — Nakili: Muharrem Feyzi

Zaharofun eslihe ticareti

Büyük bir silâh ve mühimmat fabrikasının umum Balkan mümessili olan Zaharof zenginlik yolunu nasıl açtı: Haftada beş İngiliz lirasile..

Artık Yunanlı böyle şerefli bir davete icabetten imtina edemez. Skuludis derhal Zaharofu hatırlar.

Maahaza ihtiyatı elden bırakmayıp Zaharofun arkasında söylenen şeametengiz şeylere İsveçli dostunun nazarı dikkatini celbeder ve İngiliz ve Yunan memurini nezdinde tahkikatta bulunmasını dahi ihtar eder. Skuludis şu suretle sözüne nihayet vermiştir:

"Eğer bu tahkikat lehte neticelenir ise Zaharofu sizin vazifenize tayin eylemekte tereddüt eylemiyiniz. Çünkü size müfit olacaktır.„

Etien skuludisin bu sözleri Zaharofa istikbal yolunu hazırlamıştır. Üç gün sonra Zaharof fevkalâde heyecan içinde hamisinin nezdine gitmiştir. Fartı sürurundan ve minnettarlığından ne yapacağını şaşırmıştı.

Zaharof gözlerinden eşki sürur dökülerek hayırhahinin önünde diz çökmüş ve hürmetle ellerini öpmüştür. Skuludis, bu sahnenin neden icap eylediğini anlamıyordu. Zaharof bağırarak verdiği atideki malûmat skuludisi tenvir eylemiştir: " İsveçli kaptan, sizin tavsiyeniz üzerine Nordanfeld esliha ve mühimmat fabrikası idaresinin beni umum Balkan mümessili tayin eylediğini biraz evvel bana tebliğ eyledi. „

İkinci fasıl

Bahrî teslihat

Zaharof beynelmilel teslihatı harbiye senayiine dahil olduğu zaman Avrupa ufku siyasisi yıldırımlar saçıyor, gök gürler gibi harp gürültülerini neşrediyordu. Yunanistanın şimalinde bütün Balkan galeyan içinde idi. Bosna ve Hersekte, Sırbistanda Türk hakimiyetine ve idaresine karşı zuhur eden kıyamlar ve isyanlar muazzam bir harbi intaç eylemiştir. Slâvların "halaskâr„ unvanını verdikleri Çar Aleksandr Balkandaki Sırp ve bulgar gibi Slâv kardeşlerinin imdadına koşmak bahanesile gayet geniş ve muazzam bir memleket olan bütün Rusyayı Türkiye aleyhine seferber hale koymuştu. Çarın maksadı Rusyanın dairei nüfuzunu ve hakimiyetini cenuba doğru tevsi eylemek idi.

Bu ahval ve muharebe bir eslihai harbiye fabrikasına yeni ajan olan Vasil Zaharof için aramakla bulunmaz bir fırsat olmuştur. Şimdiye kadar intizar salonlarında açılmasını beyhude beklediği bir çok kapılar, Nordenfeld esliha fabrikasına mümessil olduktan sonra gerisine kadar Vasil Zaharofa açılmıştır. Yunan harbiye nezaretinin dahi en hoş ve sık görülen zairlerinden biri olmuştur. Zaten Zaharof için girilmiyecek yer yoktu.

Ön kapıdan koğsalar arka kapıdan girerek fabrikası için sipariş alınabilecek daireye yol buluyordu. Silâh ticareti gayet ciddiyet ve istikameti icap eylediğinden Zaharof buna göre hareket ediyordu.

Devairi hükûmette Zaharofun mütevazi etvaru harakâtı takdir olunuyordu. Lâkin Zaharof dahi icap eden yerde, müessesesine hissi hörmet telkin ve temin eylemenin yolunu biliyordu. Zaharof eskiden Atinada sergüzeştçu bir adam olarak tanınmış idi. Top fabrikasına vekil olduktan sonra bu sergüzeştçu vakur, çalışkan ve düşünceli bir ticaret adamı olmuştur.

Bilhassa yüksek bir ücret alması kendisini tanıyanlar üzerinde büyük tesir bırakıyordu. Zaharofa ilk maaş olarak Londradan haftada beş İngiliz lirası geliyordu.

Zengin olmak yolu âçılıyor

Haftada 100 şilin bu! Ne Zaharof ne de Atinadaki kahve arkadaşları ömürlerinde bu kadar parayı bir ayda bile görmemişlerdi. Lâkin Zaharof pek çabuk büyük rakamları görmeğe alışmıştır. Çünkü gözünün önünde ceryan eden muameleler hep milyonluk idi. Yeni girmiş olduğu iş büyük mikyasta olup Galata borsasında ve Avrupada serseriyane dolâştığı zaman görüp geçirdiği muamelelere hiç benzemiyordu. Nasıl Zaharof için burada para yapmak ve nüfuz sahibi olmak yolu eyiden eyiye açılmıştır.

Teslihat ve teçhizatı harbiye ticareti öyle bir iştir ki kırıntısının kırıntısile bile insan, tarihi kadimin meşhur zengin hükümdarı Krözus gibi fevkalâde servetü saman sahibi olabilir.

Zaharof taliinin yaver olması sayesinde elde eylediği mevkiden istifade için bütün gayretile çalışıyordu. Ahvali siyasiye, teslihatı harbiye sanayii için müsait gitmekte devam ediyordu. Şimdiye kadar harp için techizatta bulunuyorlardı. Bundan sonra sulh için silâhlanmıya başlamışlardır. Her devlet sulh konferansında sözünü geçirmek için hazırlanıyordu. Birden silâh fiatları yükselmiştir. Çünkü Balkan devletlerindeki hummaalut teslihat faaliyeti Avrupa düveli muazzamasına dahi sirayet etmişti.

Nordenfeld kimdir?

Zaharofun muvaffakiyetli faaliyeti Londrada layıkile takdir olunuyordu. Nordenfeld müessesini ilk ziyaretinde mukavelesi temdit edilmiş ve kendisine ayrıca mühim komisyon temin olunmuştur.

Müessesenin reisi M. Torsten Vilhem Nordenfeld faal acantası Zaharofa alenen takdiratını izhar ve beyan eylemekten nefsini menedememiştir.

[Mabadı var]

Senenin en mühim koşusunda Beşiktaşlılar hem fert, hem de takım itibarile birinci geldiler

Dünkü koşuya iştirak eden sporcular

İstanbul Atletizm heyeti tarafından tertip edilen senelik kır koşusu dün sabah büyük bir muvaffakiyetle icra edilmiştir. Bu koşuya Beşiktaştan 29, Galata saraydan 6, Taksim Yeni yıldızdan 6, Vefadan 3 atlet olmak üzre 44 koşucu iştirak etmistir. koşuya Şişli tramvay garajı önünden başlanmış, Ermeni mezarlığı arkasından dönülerek Harbiye-Taksim tarikile Taksim stadyumunda bir tur yaptıktan sonra hitam bulmuştur.

Koşuların mesafesi (5) kilometreye yakın[illegible] Koşu muntazam bir şekilde yapılmıştır. Beşiktaşlı koşucular gerek takım, gerek fert itibarile birinci gelmek suretile büyük bir muvaffakiyet göstermişlerdir.

Koşunun neticesi şudur:

Beşiktaştan Mehmet B. 16.07 dakikada birinci, Yeni yıldızdan Yanaki ikinci, Beşiktaştan İbrahim üçüncü, Sünusi dördüncü, Mecdi beşinci gelmişlerdir. Birden beşinciye kadar olanlara birer madalya verilmiştir.

Koşunun takım itibarile birincisi 20 sayı ile gene Beşiktaş takımıdır. Yeni yıldız 41 sayı ile ikinci, Galatasaray 67 sayı ile üçüncü, Vefa da dördüncü gelmiştir.

Birinci gelen Beşiktaş takımına bir kupa verilmiştir.

Şehir ve Memleket haberleri

Şehir işleri

Muhittin Beyin muhtelif mes'elelere dair beyanatı

Devlet memurlarının maaşlarına yapılacak zamlar üzerine Emanet memurlarının maaşlarına da zam yapılacağı yazılmıştı. Şehremini Muhittin B. gerek bu hususta, gerek diğer mes'eleler hakkında şu izahatı vermiştir.

— Yeni bütçe ile birlikte memutin kadrosu da çıkmıştır. Barem lâyihası çıkarsa yeni sene için düşünürüz. Varidatımız hudutsuz değildir.

Otomobil plâkalarından yeşil üzerine kırmızı iyi görülmediği Benim de nazarı dikkatimi celbetti, bunları değiştireceğiz. Cerrahpaşa hastahanesi göz mütehassısını davet ettik, tavsiyesi üzerine yeşil üzerine kırmızı yerine yeşil üzerine beyaz olacaktır.

Havalar iyi giderse Edirnekapı-Fatih hattı 15-20 güne kadar bitecektir. Bu hat bittikten sora Şehzadebaşı - Unkapanı hattını inşa edeceğiz Mukavele mucibince evvelâ - Eminönü hattının yapılması lâzımdır.

Fakat, malzemenin tramvay arabalarile nakli için evvelâ Unkapanı - Şehzadebaşı hattını yapmak lâzım.

Maçka hattı ile nafia komseri Nazım Bey meşgul oluyor. Yapılan tetkikata ve güzergâh mes'elesi için zannedersem Nafia Vekâletine yazdı.

İtfaiye için Viyanaya 20 kişi göndereceğim. Fakat oraya efrat göndermekle beraber burada da ıslahat yapmak için mütahassıs lâzım.„

Sofyadan geçerken

Tevfik Rüştü B. Bulgar Ha. Nazırı ile görüştü

Bulgar Hariciye Nazırı M. Burof

Sofya 11 (A.A.)— Cenevreye gitmekte olan Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi buradan geçmiş ve istasyonda Bulgaristan Hariciye Nazırı mösyö Bouroff tarafından selâmlanmıştır. İki recülü devlet bir müddet görüşmüşlerdir.

M. Burof ilk fırsatta Ankaraya gelecek

Atina 12 (Hususî) — Sofyadan bildirildiğine göre T. Rüştü Bey Sofyadan geçerken Bulgar Har. Nazırı istasyona giderek istikbal etmiş ve iki hükûmet adamı arasında pek samimî bir mülâkat cereyan etmiştir. Bulgar Har. Nazırı ilk fırsaatta Ankarayı ziyaret edeceğini beyan etmiştir.

Bulgar matbuatı iki memleket arasındaki dostluk hakkında makaleler yazmaktadır.

Yeni teklifatımız mı var ?

Cenevre 11 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Alman heyeti murahhasası, tahdidi teslihat hakkındaki Alman noktai nazarını izah eden bir muhtıra tevdi etmiştir. Türk murahhasının yeni teklifatı hâmil olduğuna dair bir şayia deveran atmektedir.

Tayyare piyangosunun dün ikmal edilen keşidesinde kazanan numaraları

Dünkü Tayyare piyangosuna en sun çekilen ve 10,000 liralık mükâfatın, biner lirasını kazanan numaralar şunlardır:

2067	3702	6300	6827
8363	18425	21615	23636
26988	52492		

Amorti kazanan biletler

Bu keşidede, sonları (86), (26), (52) ve (31) rakamlarile nihayet bulan bütün biletler (30) lira amorti kazanmıştır.

Bütün kazanan numaraları tasnif ederek sırasiyle dercediyoruz :

40,000 lira kazanan

41431

10,000 lira kazanan

30,733

4,000 lira kazanan

34246

2500 lira kazananlar

21605	23497	24510	38389

1000 er lira kezananlar

9946	11839	12994	23414
28011	33360	33803	35628
36718	44524	44792	51076
52445	54025	54612	57052

500 er lira kazananlar

1209	8057	8915	9486
9647	9755	9776	10212
13905	19239	22652	23741
31868	34875	36801	41421
44119	52209	55557	56050
57325			

250 şer lira kazananlar

1347	1557	2482	4935
6716	8429	11438	12155
12303	12763	13350	15634
19910	20889	21182	24955
25263	26197	27034	29078
29911	36119	37070	37714
38603	39582	40117	40406
41350	42256	42365	42512
42688	42920	44453	44589
44724	46246	46466	46952
51771	53571	54004	55116
57702	57729	59033	59502

150 şer lira kazananlar

313	330	427	846
1422	2393	2644	3131
3241	3411	3496	3573
3611	3635	3897	4196
5223	5627	6101	6882
7155	7299	7418	8844
8945	8968	9734	10431
10441	11145	11376	12361
13140	13769	13844	14036
14250	15537	15388	16296
16529	16658	17539	17720
17857	18856	19662	19710
20239	20388	20405	21324
21373	22894	23988	24245
24267	24719	25337	25366
27345	27588	27761	28296
28544	29115	29775	30184
30403	31244	32372	33582
34230	34642	34680	35062
35109	35518	36008	36615
36743	36762	37982	38191
38839	39275	39281	36600
40452	41174	41553	41628
41667	42275	42570	43226
43311	43476	44006	44087
45334	45948	46342	46605
57308	48615	50205	51071
51511	51356	53221	54065
54613	54662	55886	55920
56492	56626	57839	58376

70 şer lira kazananlar

191	583	1489	2042
4434	4802	5137	5154
5163	5365	5870	5947
6399	6830	6866	7385
8067	8208	8675	8816
8867	8912	9618	9623
9684	10040	10271	10715
10795	11087	11442	11508
11643	12456	13402	13596
13909	14664	15067	15105
15132	15775	16139	16354
16856	16939	16969	18149
18337	19396	19503	20729
20873	20997	21367	22185
22308	22334	22819	22845
23269	23537	24157	24285
24641	24884	25039	25043
25196	25294	25322	26022
26222	26346	26518	26588
26986	27342	27960	28290
28577	29122	29704	30715
30785	31254	32346	32533
32597	32685	32917	32974
33868	34203	34275	34317
35068	35154	35739	35840
35927	36199	37172	37757
38192	38197	38376	40056
40816	41032	41704	41372
41924	42281	42362	42396
42576	42711	42826	43150
43638	43677	43784	44047
44650	45403	45488	46184
46478	47546	49790	50231
50940	51176	51227	51404
51676	51968	52301	52456
52941	53519	53587	53988
54750	55395	56197	57233
57922	53495	58586	58796
59012	59332		

50 şer lira kazananlar

142	196	819	911	1872
2390	2673	2798	3466	3522
4220	4339	4769	5066	5460
5537	5820	5952	6064	6649
6712	6740	6984	7057	7102
7113	7575	8249	8331	9018
9510	9706	10085	10572	10692
11760	11890	12954	13134	13157
13582	14462	14508	14627	14715
14838	14875	14896	15223	15370
15946	16124	16161	19393	16677
16853	16857	16945	17598	17817
18420	18432	18830	18979	18992
19151	19277	19314	19369	19429
19497	20129	20185	20518	20504
20534	20560	20719	21100	21155
21533	21742	21816	21982	22904
22927	22956	22997	23141	23247
23501	24116	24290	24318	24542
24670	24864	25139	25762	25995
26004	26141	26253	26307	26323
27375	27714	27851	27914	28252
28601	28717	28893	28905	29608
29996	30008	30209	30305	30925
30991	31029	31272	31818	31959
32081	32113	32353	32388	32455
32592	32924	32981	33280	33522
33666	33750	34617	35541	36026
36215	36505	36979	36981	36982
37129	37332	37349	37363	37781
38048	38425	38683	38691	39138
39533	39723	39861	39992	40322
40329	40431	40522	40535	40546
40710	40740	41172	41211	41782
41964	42225	43104	43553	43618
43651	43669	43714	43980	44160
44287	44471	44620	44668	44922
45278	45423	45513	45600	45824
45964	46165	46197	46314	46369
48608	46834	46927	47125	47166
47242	47266	47523	47564	48114
48925	49115	49300	50456	50632
50915	50993	51383	51509	52157
52222	52295	53431	53665	53678
54268	54383	54573	55029	55065
55256	55304	55441	56020	56315
56330	56881	57053	57393	57608
58138	59021	59515	59754.	

Şehir işleri

Bozuk konservalar

Emanet, piyasada bozuk ve bayat konservalar satildığını görmüş, konserva imalâthanelerinde sıkı bir teftişata başlamıştır. Bozuk ve bayat konserva satanlar tecziye edileceklerdir.

Mübadele ve iskânda

M. Holştat geliyor

Mezuniyet müddeti biten Muhtelit mübadele komisyonu bitaraf azasından M. Holştat, bugünlerde şehrimize avdet edecektir.

İktisadî mehafilde

Anvers ve Liej sergileri

Belçika hükûmetinin istiklâlinin yüzüncü yıl dönümü münasebetile 1930 da Anvers ve Liej şehirlerinde beynelmilel iki büyük ticarî ve sinaî serginin açılmasını hükûmet tahtı karara almıştır. Bu sergiye bütün milletlerin iştirakini temin için bu şehirlerde iki seneye yakın büyük bir faaliyetle ihzaratta bulunulmaktadır.

Haber aldığımıza göre mezkûr sergilere memleketimizin de iştirakinin temini için Liej sergi müdürlüğü Bruksel maslahatgüzarımıza müracaatta bulunmuştur.

Memleketimizi pek yanlış tanıyan Avrupaya hakikî çehremizi göstermeğe vesile olan böyle büyük sergilere iştirak etmek çok faidelidir. Hükûmet her halde bu sergiye iştirak etmelidir.

Rus kömürleri

Son günlerde İstanbul pyasasında zonguldak kömürleri pahallılaştığı için Rus kömürlerine fazla alıcı çıkmaktadır.

Hariciyede yeni tayinler

Atina sefaretimize hariciye müsteşarı Enis, Varşova sefaretine büyük elçi olarak Sofya sefiri Hüsrev Beyler tayin olunmak üzeredir. Hariciye müsteşarlığına umumî müdürlerden Numan Rifat Bey namzettir. Numan Rifat Beyin yerine umumi müdürlerden Esat Bey, ve onun yerine siyasî müşavir Suphi Ziya, Bey siyasî müşavirliğede Prag masiahatgüzarımız Cevat B. geçecektir.

Saffeti Ziya Beyin Prag sefaretine tayini üzerine inhilâl eden teşrifat umumî müdürlüğune Fuat Simavi, Berut şehbenderliğine müstesar muavini Muhittin Beyin, müsteşar muavinliğine de Berut şehbenderi Server Cemal Beyin tayini mukarrerdir.

Cumhuriyet
Cumartesi 13 Nisan 1929

Bugünkü dahilî ve haricî haberlerin hulâsası

Tayyare piyagosu dün ikmal edildi

Tayyare piyangosunun keşidesi dün sabah ikmal edilmiş ve 40,000 liralık büyük ikramiyeyi 41431 numaralı bilet kazanmıştır.

Dahilî:

Mayıs iptidasından itibaren Haydarpaşa-Pendik hattında tenzilâtlı tarife tatbik edilecektir.

§ Afrikada Fransız hapisanesinde bulunan Ahmet Efendi isminde bir vatandaşımız bugünlerde vatana avdet edecektir.

§ Diş doktorları dün toplanmışlar ve diplomasız dişçiler mes'elesini görüşmüşlerdir.

§ Muallimler birliği kongrası dün toplanmış ve yeni heyeti idareyi intihap etmişlerdir.

§ Talebe birliği kongrası dün toplanmış yeni heyeti idareyi intihap etmiştir.

Haricî:

Alman kabinesi Troçkinin Almanyaya gelmesine müsaede etmemiştir.

§ Yunanistandaki posta ve telgrafcıların grevi bitmiştir.

§ Tevfik Rüştü B. Sofyadan geçerken Bulgar Hariciye nazırı ile görüşmüştür.

§ Yunan liman amelesi bir grev yapmıştır.

Muallimler Birliği kongrası dün toplandı

İstanbul muallimleri, Birlik İdare heyetinin görduğü lüzum üzerine dün Hukuk fakültesi konferans salonunda fevkalâde bir kongra akdetti

Birlik Reisi müderris Tevfik Recep B. müzakereyi açtı, birliklerin federal şekle inkılâp ettiği hakkındaki kararın tebliğ edildiğini ve yeni vaziyete göre yeni bir veçhe alınması lüzumunu derpiş ve teemmül eden idare heyetinin esasen istifa ettiğini söyledi ve muvakkat Kongra reis ve kâtibinin intihabını teklif etti.

Erenköy Lisesi müdürü Mahir B. riyasetinde ve kitabeti İhsan Altay B. ifa ettiği halde müzakereye devam edildi.

Azadan bazıları senelik Kongra gibi hesap raporu ihzarını teklif ettiler, bu fikir kabul edilmiyerek yalnız yeni bir idare heyeti intihabı ile iktifa edilmesi ve bu heyetin dahili nizamnameyi yeni vaziyete göre senelik Kongra zamanına kadar hazırlaması ve bütün işlerde faaliyet göstermesi muvafık görüldü ve İdare heyeti intihabına geçildi. Neticede Yüksek mekteplerden Mülkiye mektebi müdürü A. Hamit, Müderris Tevfik Recep, Hukuk müderrislerinden Vehbi, Orta mekteplerden: Erenköy Lisesi müdürü Mahir, Maarif müdürü Ali Haydar, muallim Arif Şükrü, Halk mekteplerinden müdür Tahir, muallim Tahsin Demiray Beylerle Bebek mektebi müdürü Fitnat Hanım ekseriyet kazandılar. Divanı haysiyete de Şaziye H. Hifzurrahman ve Salim Beyler intihap edildiler.

Yeni idare heyeti, son zamanlarda Birlikle büsbütün alâkası zaîa oğrıyan muallimleri alâkadar ederek faaliyette bulunacak ve yeni nizamname hazırlıyacaktır.

Sefaretlerde

İspanyol heyeti dün Ankaradan geldi

İspanya Sefirinin refakatinde olarak Ankaraya giden 3 diplomat ve bir tacirden mürekkep İspayol heyeti dün şehrimize avdet etmiştir.

Almanya sefiri değişiyor mu ?

Berlinde çıkan Tagbilât gazetesi Alman Sefiri Her Nadolninin Roma sefaretine nakli ve yerine Varşova Alman orta elçisinin Sefir payesile tayin edilmek üzere bulunduğunu yazıyor.

Güzellerin resimlerini ve bu kuponları saklamalarını muhterem karilerden rica ederiz

SON TELGRAFLAR

Millî Şoseler

Yeni lâyihada naktî mükellefiyet, her tarafta maktuan 8 liradır

Ankara 12 (Hu. Mu.) — Nafıa Vekâletince hazırlanan şose ve köprüler lâyihası alâkadar encümenlerde derdesti müzakeredir. Bu mühim lâyiha hakkında aldığım malûmatı bildiriyorum:

Lâyihanın esbabi mucibesinde memlekette 15,000 kilo metrosu mevcut, 6000 kilometrusu açılmağa ihtiyaç gösteren şoseler ki cem'an 21,000 kilomettodur. köprülerin inşası için 12,000,000 şoselerin yapılması için de 220,000,000 ki cem'an 232,000,000 liraya ihtiyaç vardır.

Mazbatada, vakia yollara emek sarfediliyorsada bunların parça parça bağlantısız ve sağlam yapılmadığını, program altında çalışılamadığından mesainin heder olduğunu, bu mühim mes'elenin sıraya konması lâzım geldiği, yeni şoselerin asfalt yapılması icap edeceği, yol vergisi iyi cibayet edilirse senede 12,000,000 lira sarfedileceği zikrolunmaktadır.

Lâyihanın mühim esasları şunlardır:

Türkiye Cumhuriyetindeki bütün şoselerle köprüler ve bunlara ait her şeyin yapılması, tamiri ve iyi bir halde muhafazalarına ait vezaifin tanzim ve idaresi Nafıa Vekâletine mevdudur. Devletçe mühim görülen şoselerin umumî istikametleri iktisadî ve askerî noktai nazarlara tevafuk edecek tarzda alâkadar makamlarla tesbit olunur. Bu mesaide bugün mevcut şoseler göz önünde tutulacağı gibi hiç olmıyanlarda hesaba katılır. Bu şoselerden inşa ve ikmal edilenlere millî şose unvanı verilir.

Millî şoseleri Nafıa yapar. Mevcut şose yolların tamiratı, Vilâyetlerin çalışma hududunda kalır. Büyük köprüler ve millî şoseler Nafıanın teklifi üzerine Heyetivekilece tayin edilecek sırayı takiben yaptırılır. Ankara civarı şoseleri ve büyük köprülerden mühimleri ilk sırada konur. Bitirilen şose ve köprüler derhal mütemadi tamirata tabi tutulur. Vilâyetler elyevm mevcut veüzerinden geçilmekte olan bütün yollar bugün mevcut olmayip ta Meclisi idareleri tarafından, mahalleri için faydalı görülen yollar devletçe görülecek lüzüm üzerine inşası Vilâyete tevdi edilecek yolları yaparlar. Vilâyerler kendilerine tevdi olunan yollar için üçer senelik program yapıp Nafıaya tasdik ettirmekle mükelleftirler.

Türkiyede sakin 18 yaşından 60 yaşına kadar her erkek naktî ve yahut bedenî yol mükellefiyetine tabidir. Malûliyeti sabit fakirlerle mekteplerde tahsilde bulunan talebeler, silâh altında bulunan jandarma ve ordu mükellefiyetten muaftır. Türkiyede oturan ve altı aydan fazla kalan ecnebiler'de yol mükellefiyetine tabidir.

Bedenî mükellefiyet on günlük iştir. Naktî mükellefiyet her tarafta maktuan sekiz liradır ve iki taksitte alınır. Meclisi umumiler, lüzum olursa fazlası onlara ait olmak üzere bedenî mükellefi[yeti] on iki güne, naktî mükellefiyeti on liraya iblâğ edebilirler. Ameleler nihayet oniki saat mesafe dahilindeki yollarda çalışırlar.

Yol bedeli tahsili emval kanunun tevfikan tahsil olunur. yol parası yollara sarfolunur. Tahsil edilecek paranın yüzde ellisi Nafıa Vekâleti emrine Ziraat bankasına tevdi olunur.

Nafıa Vekâleti yol faaliyeti için bir kaç senelik taahhüdatta bulunmağa salâhiyettardir. Millî şoseler üzerinden geçecek motörlü ve motörsüz dört ve daha fazla tekerlekli vesaiti nakliyeden bilâhere ayrı bir kanunla tayin edilecek şekil ve nisbet dairesinde vergi tahsil olunur. Bütün memurini fenniye Nafıaca tayin olunacaktır.

Yol kanunu haziran birden itibaren muteber olacaktır. Bu lâyihanın B. M. M. ince kabulü takdirinde yolların inşasında mühim faaliyete şahit olacağımız kuvvetle tahmin olunuyor.

Yunan liman amelesi grev yaptı

Pire limanında seyrü sefer tamamen durdu

Atina 11 (A.A.) — Dok ve deniz amelesile tahliye işlerinde müstahdem kimselerden mürekkep beş bin kişi kapotaj trüstü ihdasını protesto etmek için grev ilân etmişlerdir. Grevcilerin akdettikleri içtimada hükûmeti bu mes'elede müdahalede bulunmağa davet eden bir karar sureti kabul olunmuştur. İçtima esnasında Pire limanında seyrüsefer tamamen tatil edilmiştir. Yunanistanın diğer limanlarında da bu kabil protesto içtimaları akdolunmuştur.

Geçinmek müşkülleşti

Pahalılık baş döndürücü bir hale geldi

[Birinci sahifeden mabait]

rakamlar müstehlikin, yani halkın her gün bakkaldan, kasaptan, sebzeciden ilâh.. alış fiyatını gösteren rakamlardır.

	Evvelki sene Nisan 927	Geçen sene Nisan 928	Bu sene Nisan 929
Ekmek	14,5	16,5	17
Et	120	110	150
Yumurta	3,25	4	5
Şeker	60	56	58
Yuğurt	60	70	100
Tavuk	100	110	150
Bakla	15	18	40
Ispanak	6	14	25
Süt	25	25	30

Dikkat edilecek olursa görülür ki evvelki sene ile geçen sene arasında ancak yüzde on kadar bir tereffü görüldüğü halde bu sene geçen seneye nazaran yüzde kırktan fazla ve evvelki seneye nazaran da yüzde elliden fazla bir tereffü vardır. Yani evvelki sene 100 lira ile geçinen bir aile bu sene 155-160 lira sarfetmek zaruretindedir. 10 sene evvelisine ait bir cetvel olsaydı, muhakkak aradaki nisbet başımızı döndürecekti.

Bilhassa son seneler zarfında gidaî havayiç fiyatları üzerinde görülen bu tereffüün zerre kadar muhik esbabı mucibesi yoktur. Bu tereffü münhasıran belediyenin vazifesini yapmamasından, küçük esnaftan sebzeci, bakkal ve saire gibi tutunuzda, mevadı gıdaiye piyasasında belli başlı amil olan müesseselere ve şirketlere varıncıya kadar hepsini başı boş ve kontrolsuz bırakmasındandır.

Dünyanın hiç bir yerinde havayici zaruriye müesseselerinin, şirketlerinin yüzde elli, altmış ve yetmiş temettü yaptıkları görülmüş değildir. Halbuki biz bu nevi müesseselerin bu nevi kârlarını her an görüyoruz. Dünyanın her yerinde bu nevi müesseseler emanetlerin, belediyelerin daimî ve devamlı kontrolu altındadır. Halbu ki bizde, belki kanunlarda, nizamlarda mazbut olan bu kontrollar, hakikatta mevcut değildir.

Dünyanın hiç bir yerinde halkın gıdasından çalarak, hayatını emerek yüzde altmış, yetmiş kâr yapılmasına müsaade edilmez.

Bu müsaadekârlığı göstermemek vazifesini üzerine alan ve bu vazifenin ifası için İstanbul halkından senede yedi milyon lira varidat temin eden Şehremaneti, bu gidişle şimdilik seneler arasında aradığımız nisbeti bize galiba aylar arasında da arattıracaktır.

Açlıktan çıldıran kadınlar

Beyazıtta bir evde bulunan zavallılar şimdi tıbbıadlide yemek yedikçe iyileşmekte ve akıllarını toplamaktadırlar

Beyazıtta Hasanbaşa sokağında 9 numaralı evde ikamet eden Ayşe ve kerimesi Fatma Hanımlar, son zamanlarda çok elim bir zaruret ve sefalete düşmüşler, nihayet yiyecek bir şey de bulamıyarak günlerce aç kalmışlardır.

İki kadın, kimseye hallerini açmamışlar ve hariçle bütün alâkalarını keserek, ağızlarına bir lokma ekmek koyamıyarak ölümü beklemişlerdir. Ayşe ve Fatma H. ların uzun müddet görünmemeleri, nihayet komşuların nazarı dikkatini celbetmiş ve zabıta haberdar edilmiştir. Zabıtaca, eve girildiği zaman iki kadının açlıktan yerlere serilmiş ve Fatma H. ın 3 yaşındaki çocuğunun da sessiz sadasız, ölüm haline gelmiş oldukları görülmüştür.

Tahkikat, açlıktan akıllarını oynattıkları anlaşılan bu kadınların bir maşrapaya kenidi drarlarını doldurarak çocuğa içirdikleri ve hatta yavrcağı boğmak istediklerini göstermiştir.

Zabıta sertababeti, çocukla anne ve büyük annesini Tıbbıadliye göndermeğe lüzum görmüştür. Dünkü tahkikatımıza göre, bidayette kendisine verilen sütü içemiyen çocuk, pek zayıf olmakla beraber gittikçe iyileşmekte ve verilen süt ve yoğordu iştiha ile yemektedir.

Kadınlar da iştiha ile yemek yemekte, gittikçe kuvayi akliyeleri yerine gelmektedir. Bugün müşahedeleri bitecektir.

Almanya Troçkiyi kabul etmiyor

Londra 11 (A. A.) — Röyter ajansının Berlinden istihbarına göre Alman kabinesi Mösyö Troçkinin Almanyaya girmesine müsaade etmemeğe karar vermiştir.

Yunan postacılarının grevi

Atina 12 (A. A.) — Posta, telgraf ve telefon grevi bertaraf edilmiştir.

İngiliz amele fırkası ve Rusya

Londra 11 (A.A.) — İntihabat münasebetile bu akşam irat ettiği nutukta amele fırkasının siyasetinden bahseden fırka kâtibi umumisi mösyö Henderson fırkasının işsizlik mes'elesin ihali hazırın en müstacel mes'elesi addetmekte olduğunu söylemiştir. Diğer taraftan Rusya ile siyasî münasebatın yeniden tesisi için lâzımgelen tedbirler ittihaz edilecektir.

Türk - Yunan mes'elesi mayısta tamamen halledilecek

Atina 12 (Hususî) — Salâhiyettar mahafil, Türk - Yunan mes'elelerinin mayıs zarfında tamamen hal ve tesviye edilerek bir Türk - Yunan ademi tecavüz, hakem ve dostluk misakı aktedileceği ümidini izhar etmektedirler.

Yunanistan 6 tane Harp tayyaresi sipariş etti

Atina 12 [hususî] — Londradan bildirildiğine göre Yunanistan Londradaki imalâthanelerden birine altı adet torpil atan tayyare sipariş etmiştir.

İki deniz tayyaresinin müsademesi

Roma 11 (A.A.) — Yüz metro irtifada uçan iki deniz tayyaresi müsademe ederek düşmüştür. Dört kişi telef olmuştur.

Lindberği takdirin Amerika efkârindaki aksi

Amerikalı tayyareci Lindberğin annesi Ankaraya geldiği zaman, bu ziyareti vesile ittihaz ederek Türk Tayyare Cemiyeti bir ziyafet vermiş ve büyük tayyareciye karşı bir takdir eseri olarak murassa bir madalya vermişti. Cemiyetin bu hareketinin Amerika efkârı umumiyesinde yaptığı tesiri "Newyork Times,,in şu satırlarından öğrenmek kabildir:

" Türkiye kendini tanıtmak usulünü artık biliyor. Miralay Lindbergh in annesinin ziyaretinden de istifade etmesini bildi. Kendisinin medenî cıhanın bir uzvi olduğunu Lindberghe verdiği madalya ve onu "yenilmez bir kahraman,, olarak tavsif eden bir vesikası ile isbat etti.,,

Yazının diğer taraflarında Türkiye Cumhuriyetinin müdafaası için bir " vatansever ,, cemiyetin mesaisinden bahsetmektedir.

Bir vatandaşımız esaretten avdet ediyor

İstanbulun işgali zamanında Fransız divanı harbi tarafından mahkûm edilenlerden Ayasofyalı Ahmet Efendi Afrikadaki Fransız müstemleke hapisanesinden tahliye edilmiş Hariciye Vekâletinden gönderilen 500 lira ile Japonyanın Barselon şehrine gelmiştir. Mumaileyh bugünlerde şehrimize gelecektir.

Galata sarayl[ıların] ziyafeti

Galata saraylı[ları] evvelki gece Türkuvazda senelik [ ] ziyafetlerini vermişlerdir. Z[iyafet] çok samimî ve eğlenceli olmuş ve bütün Galata saraylılarla aileleri hazır bulunmuşlardır.

Gazeteciler Kralı HÖRST

— 13 —

"Hörst,, ün gazetesi yükseliyor

"Hörst,, muharrirlerini birer zabıta memuru gibi çalıştırır ve esrarengiz cinayetlerin faillerini zabıtadan evvel kendisi bulurdu

Journal gazetesi ikinci sene bu faaliyetini daha ziyade artırdı. Hörst gazetede sahife büyüyünce artık büyük serlevha kullanmağa başladı.

O sırada Reisicumhur intihap edilen Mc Kınleyin tahlifi merasimi münasebetile gazetenin satışını birden on binlerce arttıran bir yenilik yaptı. Merasim esnasında ilk defa sinema makinesile bir takım resimler aldı. Vaşingtondan Nevyorka hususî bir tren çıkardı. Bu tren iki şehir arasında işliyen trenlerin hepsinden daha süratle mesafe katediyordu. Trende Hörstün muharrir ve muhabirleri yazılarını yazdılar. Ertesi gün Journal gazetesi Vaşingtondaki merasim hakkında herkesten çok ve mükemmel havadis vardı.

Hadisatı hadisat takip etti. Meselâ o tarihte yapılan bir boks maçında alınacak bütün fotoğrafileri evvelden satın aldı ve kendi gazetesinden başka hiç bir gazetenin malûmat verememesini temin etti.

Bir taraftan cinaî vak'aların esrarını Polisten ayrı olarak meydana çıkarmak için faaliyete geçti. O sırada bir gece sokakta yağmurluk içine sarılmış bir ceset buldular. Bu cesedin katilini bulmak üzere Hörst otüz muhabirini faaliyete geçirdi. Muhabirlerden birisi yağmurluğun satın alındığı mağazayı buldu. Oradan cinayetin ika edildiği mahal keşfedildi ve nihayet canî meydana çıkarıldı. Bu usul bir çok defalar tekrar edildi ve bir çok cinaî vak'aların esrarı gazete tarafından keşfedildi.

Bu muvaffakiyetler tevali edince Hörst gazetesine şöyle bir fıkra koydu:

"Vaktile edipler ve gazeteciler bir caniyi bir kahraman gibi göstererek romanlar ve hikâyeler yazarlardı. Halbuki gazetecilik caniyi yakalamak, onu adalet pençesine teslim ederek ona lâyık olduğu muameleyi yapmak vazifesini ifaya balamıştır."

Bunun için de detektiflerin caniyi keşfedip cinayetin esrarengiz taraflarını halletmesine intizar etmeksizin izleri kendi kendine takibe mecbur olduğunu ilâve etti. Bu sayede Journal gazetesi zabıtanın en kuvvetli bir yardımcısı oldu.

İşte böylece Hörst her vak'adan her fırsattan istifade ederek herkes konuşurken o çalıştı, gazetesini yükseltti ve yükseltti.

Kaybolan muharririni nasıl buldu?

Bu şedit çalışma muharrirlerin bir çoklarının sinirlerini harap etmişti. Hörstten maada sinirleri bozulmıyan bir muharrir kalmamıştı.

Bir gün gazetenin sekreteri olan Chamberlain isminde bir muharrir her günkü gibi işinin başına geldi. Fakat okadar yorgundu ki çalışmak için kendisinde kudret göremedi. Zaten yerinde duramıyor, sinirli görünüyordu. Zile bastı, kapıcıyı çağırdı:

— Bana bugun Avrupaya gidecek vapurların bir listesini getir; emrini verdi.

Chamberlain o gün bir Holanda gemisinin hareket edeceğini öğrendi. Derhâl kalktı, çekmecesinin anhtarını cebine koydu. Şapkasını aldı. Pardesüsünü giydi ve gülerek çıktı, gitti.

İki gün sonra diğer bir muharrir Chamberlaini aramağa geldi. Fakat onun nereye gittiğini kimse bilmiyordu. Kapıcıya sordu. Kapıcı Chamberlainin o gün vapur listesi arattığını anlattı. Muharrir:

— Öyleyse bana da şu listeyi getir bakayım, dedi.

Listeyi okuyunca geniş bir nefes aldı. O da şapkasını ve paltosunu giydi, çıktı gitti.

Bir kaç gün sonra Hörst idarehaneye gelerek Chamberlaini aradı. Sekreter yerinde değildi, sonra öteki muharriri aradı, o da yerinde yoktu. İkisi de esrarengiz surette ortadan kaybolmuştu.

Hörst muharrirler arasına gitti ve gazetenin en zeki muhabirini çağırdı:

— Aşağıya idareye git, dedi. Sana para versinler. Avrupaya hareket edecek ilk vapura binersin. Zannederim ki İngiltereye vapur bulursun. İngiltereden Holandaya geçersin, Amesterdama inersin. Şehre iner inmez karşına çıkan büyük cadeyi takip ederek üç sokak kadar ilerlersin. Orada küçük, alçak ve yeşil kapılı bir ev göreceksin. Kapıyı aç ve içeriye gir. Karşına kısa boylu, tıknaz bir Holandalı çıkacaktır. Ona iki uzun boylu Amerikalının nerede olduklarını sorarsın. Onun söyliyeceği yere gider, Chamberlain ile arkadaşını bulur ve derhâl avdet etmelerini söylersin.

Zeki genç Hörstün dediği gibi hareket etti. Amesterdama vardı, caddeyi takiben üç sokak gitti. Solda tarif edilen aderesi buldu. Kapıdan girince kısa boylu tıknaz Holandalı ile karşılaştı. Bu adam ona uzun boylu iki adamın bulunduğu bir oda kapısını açtı. Burada odanın bir tarafında Chamberlain, karşısında da arkadaşı oturuyordu. İkisi de genci görünce ayağa kalktılar. Genç ne vazife ile geldiğini anlattı.

İkisi de şaşırdılar, genç:

— Paraya ihtiyacınız var mı? diye sordu. İkisi de hayır, dediler ve derhâl bavullarını aldılar, yola çıktılar. Nevyorka geldikleri zaman yerlerinde başkalarının çalıştığını gördüler. Chamberlain derhâl şapkasını çıkardı, paltosunu astı ve:

— Affedersiniz, deyip yabancıyı masadan kaldırdı ve gûya bir saat evvel oradan ayrılmış gibi işine devam etti.

Hörst içeriye girip te eski muharrirlerini yerlerinde bulunca onları nazigâne selâmlamakla iktifa etti ve muahezekâr bir söz söyledi, ne de niçin ayrıldıklarını sordu.

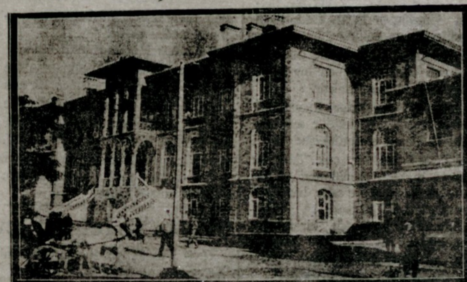
Hörstün muharrirlerini bu kadar kat'iyetle bulmasına yardım eden sebep Chamberlainin vaktile bu yeri üstadına çok methetmiş olmasıdır.

— Mabadi var —

Anadoluda "CUMHURİYET,,

Balıkesirden Manisa şehrine

Manisa bugün cidden imara muhtaç bir vaziyettedir

Manisada yeniden yapılan hükûmet konağı

Manisa 4 (Mu. Ma.) — Kışın en soğuk günlerini, en sıcak sevgileri içinde geçirdiğim Balıkesirden bu gün ayrılıyorum.. Bu hassas ruhlu, ince hisli Türk yuvasından kalbim sızlıyarak gözlerim yaşararak ayrılıyorum.. İki ay zarfında bu samimiyet yuvasında ne candan kardeşler kazandım., Başta holûk, sevimli vali Salim Özdemir Bey olduğu halde memurininden, halkından, muallimlerinden ne yüksek şahsiyetlerle tanıştım ve seviştim, bu munis kardeşler arasında alimi, ümmisi, fazili şairi, hepsi var ...

Ayrılırken istasyona gelen dostlar içinde yirmi senelik kardeşlerimden iki aylık arkadaşlarıma kadar hepsi var!.. Aylarca beni otelinde izaz ve ikramla müteşekkir bırakan, memleketin yegâne temiz ve kabili ikamet oteli olan (Darbali) otelinin temiz yürekli, güler yüzlü sahibi Yakup efendi kompartımanın kapısı önünde gözleri yaşarmış bir türlü ayrılamıyor, beni orada da izaz için şekerler, çörekler, yemişler alıyor, ne yapacağını bilemiyordu.. Şu insan kalbi ne metin, ayni zamanda ne ince bir kal'adır.. Hem güç, hem çok kolay açılır, marifet en derin yerlerinde gizlenen anahtarını bulup çıkarmadadır...

Trenimiz hareket etti.. Çok eski vagonun kırık çerçevelerini şiddetli rüzgâr kulaklarımı tırmalayan tarakalarla sarsıyor.. Fena inhinaları, ağır aığr geçiyoruz.. Ruhumun en yüksek maşuku olan temiz yorekli köylülerin, rast geldikçe trenin sür'ati seyrine hayretlerle bakışlarına, ben de acıyarak bakıyordum.. Çünkü köylü, yani arabasiyle mukayese ettiği şü fen yavrusunun seyrini elbette çok seri bulduğundan hayrette. ben de müterekki memleketlerdeki emsalinden çok aşağı ve çok fena bulduğum için müteessir seyr ediyoruz.. iki bakış.. biri daha iyilerini gördiği için bunu daha beğenmeyen.. Diğeri daha fenalarını bulduğu için bunu beğenen nazar !..

Ah ne olur, milletimizin çoğu her şeyin iyisini, mükemmelini görmüş ve bilmiş bir hale gelse.. İşte o vakit memleketlerimizde ne şimendiferin fenası ne yolların fenası, ne de bütün diğer işlerin fenası kalırdı.

***

Balikesirden on buçukta hareket eden trenimiz saat beşte Manisaya gelebildi, yüz otuz kilometroluk yolu tamam altı saatte alabilmişti.. asrın san'at ve esrarları bile bilgisizlikler içinde feyzlerini kısaltıyor! Ne elim!...

Senede 3,000,000 kilo üzüm ve 2,000,000 kilo tütün yetiştiren Manisadayim.

Trenden çıkar çıkmaz bittabi ilk işim yatacağım yeri aramaktı. Daha evvel gelen arkadaşım Necip Bey bana İstanbul otelini tavsiye etmiş, hatta bir kaç gün evvel oda bile hazırlatmıştı.

***

Tetkik ederek yazacağım bu meşhur şehrimiz bu günkü haliyle henüz bir harabedir.. Düşman ordusu bütün vahşetini burada alabildiğine göstermiştir. Şehri Neron gibi maruf bir zalimin bile yapamıyacagı surette kamilen yakmıştır. Cumhuriyet hükumetinin azimkâr mesaisiyle müessesatı resmiye, zarif ve muhteşem bir hukûmet binası mektepler, bankalar, üç bin kadar da hane yapılabilmiştir.. Büyük inşaat şirketlerinin bilhassa Manisaya nazarı dikketleri celbolunmalıdır . .

A. Fuat

HEM NALINA HEM MIHINA

Bir propaganda silâhı

Yunanlılar bir filim müessesesi yapmışlar ve ilk filimlerini de ikmal etmişler. Yunan istiklâline ait olan bu filim, bizim aleyhimizde imiş. Filmin aleyhimizde olması pek tabiidir. Yunan film müessesesi Türklük lehinde propaganda yapacak değil ya !

Türk tütünlerine propaganda yapmak için bir film yapmağa kalkıştık, yüzümüze gözümüze bulaştırdık. Yunanlılar bunu da haber almışlar, bizden evvel davranıp kendi tütünlerine propaganda yapmak için bir film vücude getirmişler...

Görülüyor ya Yunanlılar sinemadan bir propaganda vasıtası olarak istifadeye başladılar. Kaç defa yazdığım gibi, biz de bu mühim silâhtan istifade etmeliyiz, bir film müessesesi vücude getirmeli, her şeyimizi sinema vasıtasile medeniyet alemine göstermeli, kendimizi tanıtmalıyız.

Pariste insanlar gördüm ki İstanbulu Cezayirde bir şehir veya Yugoslavyanın payıtahtı sanıyorlardı. Türkiye ve Türkleri bütün Dünyaya ancak sinema vasıtasile tanıtabiliriz.

Devletin yardımile bir sinema müessesesi yapmak zamanı çoktan gelmiştir.

***

Neden !

Türkiye Ziraat Bankası bir "Aylık Mecmua,, neşreder. Bu mecmuanın son nüshasında Avrupa memleketlerinde hayat pahalılığı diye bir cetvel var. Hatırımda kaldığına göre mecmuanın eski nüshalarında yalnız, ecnebi memleketlerdeki değil, bizdeki hayat pahalılığı hakkında da malûmat verdi. Son nüshada bizim memleketten bahsedilmemesi acaba neden ileri geliyor?

Yoksa avcu görmesin diye gözünü kapıyan tavşanlar gibi, biz de hayat pahalılığını kâğıt üstünde görmekten korkuyor muyuz ? eğer öyle ise bu korku nabemahaldır, çünkü biz onu görmek istemesek bile o bizi görüyor, hem de her gün biraz daha iyi görüyor !

Bugünkü hava

Kandilli Rasatanesinden verilen malûmata göre, tazyik dün saat 7 de 766 ve 14 te 765 tir. Dün rüzgâr şimalden esmiştir; azamî sür'ati saniyede 11 metro idi.

Hararet, dün azamî 7 ve asgarî 1 derece idi.

Bugün rüzgâr mütevassıt şiddetle poyrazdan esecek ve hava bulutlu olacaktır.

15 Nisan 1929
Yunus Emre günüdür

HİKÂYELER

Bir içim su!..

Umumî harpte "Hasankale„ hastanesi sertabibi idim. Her gün yüzlerce yaralı, hastayla oğraşır, akşamları da şöyle bir parça başımı dinlemek için odama çekilir kitap, gazete okumak isterdim. Fakat mümkün mü?

İdarî işlere ait bin bir pürüzlü mes'ele çıkar, beni sabahlara kadar meşgul ederdi.

Bir gece gene yorgun argın elimde kitap yatağıma uzanmış uyumağa hazırlanıyordum.

Tak.. Tak.. Tak..

Kapı vuruldu, hiddetli ve telâşlı nöbetçi doktoru içeri girdi:

— Beyefendi, dedi, şimdiye kadar size duyurmadık, fakat artık dayanılmıyacak bir hale geldi, nedir bu yengeç Aliden çektiğimiz!..

Nöbetçi doktorunun bahsettiği yengeç Ali, silâhsız olduğu için hastahaneye hademe verilmiş çapkın, uçarı bir İstanbul külhanbeyidi.

Lâkaydane sordum:

— Bu yengeç Ali ne yapmış?

— Daha ne yapsın efendim, geldiği günden beri hastaların, hademelerin, hatta bizlerin öte berisini aşırıp satıyor. İlk zamanlar kilide ilişmezdi.. Fakat artık onları da kırmağa başladı.. Bu akşam serhademenin odasına:

— Süpüreyim!

Diye girmiş. Zavallı Hüseyin Ağa biraz sonra üç senedir biriktirdiği paraların yerinde yeller estiğini görmesin mi?

— Peki, bu işi yengeç Alinin yaptığı muhakkak mı?

— Tabiî inkâr ediyor, fakat bendeniz yüzde yüz eminim.. Zatıâliniz çağırıp biraz sıkıştıracak olursanız, belki de doğrusunu söyler.

— Yollayın keratayı buraya..

***

İki üç dakika sonra yengeç Ali sıska ve iğri vücudüyle kapının aralığından yılan gibi kayarak içeri girdi. Herkese lâyık olduğu muameleyi yapmak lâzımdı. Elime kamçımı almış, galibane bir tavur takınmıştım. O şimdiye kadar beni bu halde görmediği için afallamıştı. Birden haykırdım:

— Bana bak, ben her şeyi biliyorum, doğrusunu söyle yoksa alimallah seni gebertinciye kadar pataklarım..

Ben onun üzerine yürüdüm, o da diz çöküp ayaklarıma kapandı:

— Doğru doktor Bey, dedi, hep kaybolan şeyleri ben aşırladım.. Fakat bilseniz kimin için?

— Kimin için?

— Sıdıkam için.. Hep aşırdıklarımı İstanbula ona gönderiyorum.. Ama görseniz Sıdıkam bir içim sudur!. Zaten ben her şeyi göze aldım doktor Bey, ister divanı harbe verin, ister cepheye gönderin razıyım..

— Yıkıl karşımdan..

Diye koğdum.

Ertesi günü kâğıtlarını yaptırıp divanı harbe yolladım.

On gün sonra da ruslar yaklaştığı için hastahaneyi boşalttık. Tabiî bir daha yengeç Alinin ismini işitmedim. Yalnız ara sıra bu İstanbul külhanbeyinin kalbindeki kuvvetli aşkı hatırlar şaşardım.

***

Umumî harpten sonra millî mücadeleye iştirak ettim. İzmir zaferini müteakıp herkes gibi ben de sivil hayatına döndüm. İstanbul hastahanelerinden birine yerleştim. Altı senedir orada çalışıyordum.

Geçen hafta Koğuşumun vizitesini yaparken gece getirilmiş bir yaralının yüzünü gözüm ısırır gibi oldu.

— Yarabbi ben bu adamı nerde görmüştüm? diye düşünürken o yatağında doğruldu:

— Doktor Bey, dedi, beni tanımadınız mı?

Bildim.. Bu ses.. Bu sesin sahibi yengeç Aliydi. Fakat çok değişmiş, ihtiyarlamıştı.

— Ulan hâlâ uslanmadın ha.. Ne oldu, kim vurdu?

— Sorma doktor Bey, gene Sıdıkam için.. Topal Yusuf karıya göz koymuştu.. Terbiyesini vereyim, dedim, fakat kancık herif bıçağı kasığıma saplayıverdi.. Ama ölsem de yanmam ah.. Bir görseniz, Sıdıkam bir içim sudur!

O sırada hasta bakıcı geldi, yengeç Aliyi bir kadının görmek istediğini söyledi. Yengeç, birden bağırdı:

— Muhakkak o dur!

Hasta bakıcı çıkarken içeri beyaz başörtülü, kazan kulpu kaşlı, yanağı lâdenli iri yarı ellilik bir kadın girdi.

Şaşırdım.. Yengecin cephede doktorların, hademelerin dişlerinden, tırnaklarından artırdıklarını çalıp çırpıp doyuramadığı, nihayet uğrunda vurulup ölüm döşeğine serildiği bu kadın mıydı? Bu bir içim su değil, kokmuş, yosunlanmış bir bataklıktı.

Ahmet Hidayet

Spor

Dünkü futbol müsabakaları

Dün Taksim stadyomunda lik maçlarına başlanmıştır. Harbiye takımı bazı mazeretten dolayı gelemediğinden hükmen mağlûp sayılarak Kuleli galip ilân edilmiştir.

Askerî sanayı takımı, Halıçoğlu takımını 2-0 mağlup etmiştir.

Günün en mühim müsabakası Üsküdar ile Beylerbeyi takımları arasında cereyan etmiştir. Bu iki takım ötedenberi yekdiğerine rakip olduklarından müsabaka çok şiddetli olmuştur.

Her iki takım da her ne pahasına olursa olsun maçı kazanmak için bir buçuk saat didişmişler ve futboldan ziyade bir kuvvet müsabakası yapmışlardır. Bu kuvvet müsabakasında Beylebeyi takımı daha ağır basmış ve 3-0 galip gelmiştir.

Bu takımların dün oynadıkları futbol bundan on beş, yirmi sene evvel oynanan futbol tarzını andırıyordu. Her iki takıma da samimî surette tavsiye ederiz, rakabetten evvel biraz futbol tekniği öğrensinler.

Voleybol final maçı

Voleybol final maçı dün Fenerbahçe - Beşiktaş takımları arasında yapılmış, Fenerbahçe takımı Beşiktaşı mağlûp ederek İstanbul Voleybol şampiyonu olmuştur.

Müteferrik

Gurdikyan B. in jubilesi

Evvelce yazdığımız veçhile, Stepan Gurdikyan B. in lisanı türkî muallimliğinde bulunduğunun 45 inci yıl dönümü münasebetile dün Tokatlıyan oteli salonunda bir jübile merasimi icra edilmiştir.

Bir hayli davetliler meyanında Pertev Pş. Maarif müdür muavini Said B. Maarif müfettişlerinde Nuri ve Ziya B. ler, bir çok Türk ve ecnebi mektep muallimleri ve gazete muharrileri ve saire hazır bulunmuşlardır.

Merasim esnasında bir konser verilmiştir. Müteakiben hazıruna bir çay ziyafeti verilmiştir.

İzmirdeki komünistler

İzmirde tevkif edilen komünistler hakkındaki tahkikata evvelki gün de devam edilmiş ve muallim Kadri Beyle marangoz Hilmi isticvap ve marangoz çırağı Şükrü bunlarla muvacehe edilmiştir.

Nazillide berber Nuri isminde birisi daha tevkif edilerek İzmire getirilmiştir.

Berber Nurinin isticvabından sonra daha bazı tevkifat yapılacağı zannedilmektedir.

Topkâpı mahfelinde

Topkâpı mahfelinin dün heyeti umumiyesi içtima etmiştir.

Haydarpaşa - Pendik tenzilâtlı tarifesi

Haydarpaşa - Pendik arasında seyahat ücretlerinin tenziline ait yeni tarife mayıs iptidasında tatbik edilecektir.

VUKUAT

Bir sandal battı ve bir sandalcı boğuldu

Sandalcı Çangırılı İsmail, arkadaşı Hüseyinle birlikte evvelki akşam sandallarına Eminönünden Kadıköye nakletmek üzere külliyetli bakkaliye eşyası almışlar ve denize açılmışlardır.

Sandalın kenarları ağır yükün tesirile denizle adeta bir seviyeye gelmiş ve Selimiye önlerinde birdenbire batmıştır.

Denize düşen Hüseyin yüzmek bilmediğinden boğulmuş ve İsmail, o sırada oradan geçen Seyrisefainin Kalamış vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Cerh vak'aları

Altmış alti oynarken

Topkapıda mukim Tevfik ve bahçıvan Ramiz Ef. ler, kahvede 66 oynarlarken aralarında kavga çıkmıştır. Neticede Tevfik Ef. bir demirle Ramiz Ef. nin gözünü patlatmıştır. Mecruh, hastaneye kaldırılmıştır. Carih derdest edilmiştir.

Hırsızlıklar

Bir sabıkalı yakalandı

Taksimde kunduracı Panayotun dükkânına evelki gece girerek bazı eşya çalarak firara teşebbüs eden sabıkalılardan Mehmet yakalanarak Adliyeye sevkedilmiştir.

Yangınlar

Bir yangın başlangıcı

Beyazıtta, Şekerciler sokağında sakin İbrahim Ef.-nin 3500 liraya sigortalı evinden kazaen yangın çıkmışsa da tevessü etmeden söndürülmüştür.

Müteferrik

Aşıkile evlenemiyen bir kadının yesi

Üsküdarda Debağlar mahallesinde Meydancık sokağında 13 numaralı hande oturan Emine Hanıma, ablası kız orta mektebi sofracısı Gülizar Hanım misafir olarak gitmiştir. Gülizar H. hemşiresile bir müddet görüştükten sonra, boş bir odaya çekilerek tentürdiyöt içmek suretile intihara teşepbüs etmiş ve Tıp Fakültesi hastanesine nakledilmiştir.

Tahkikat neticesinde Gülizar H. çalıştığı mektebin arabacısı olup iki senedenberi kendisile izdivaç edeceği vadile konuşan Rızanın bu defa kadıncağıza yüz çevirmesinden müteessiren intihar etmek istediği anlaşılmıştır.

Bir taharri memurunun ölümü

Samatya Polis merkezine mensup sivil taharri memuru İsmet Ef. dün bir vazife için Beyazıda gitmiş, bu esnada birdenbire kendisinde bir baygınlık hissetmiştir. İsmet Ef. Cerrahpaşa hastanesine nakledilirken yolda vefat etmiş, sektei kalpten öldüğü anlaşılmıştır.

Yangında yanan Hasanı önce boğmuşlar mı?

Evvelki gün Beyoğlunda Kumbaracı yokuşunda 14 numaralı mobilyeci dükkânında çıkan yangında minder üzerinde yanmış ve ölmüş bulunan Kemahlı Hasanın boğazında bazı bereler görülerek, ceset muayeneye sevkedilmiş ve mes'elede bir cinayet eseri tesbit edilmiştir. Zabıta, maznun Hasanın hemşerilerinden Riza ve Mehmeti derdest etmiştir. Bunlar cürmü inkârı etmektedirler.

Faik Efendinin cesedi bulunamıyor

Ticaret Mektebi talebesinden olup sevgilisinin vefatından müteessiren ayagına taş bağlıyarak denize atılan Faik Ef. nin cesedi henüz bulunamamıştır. Cesedin aranması için babasının müracaatına zabıtaca dalgıç tahsisatı yok, cevabı verilmiştir. Liman şirketi bugün denize dalgıç indirerek cesedi aratacaktır.

Ailesi, Faik Ef. nin intiharını sevgilisinin vefatından duyduğu teessüre atfetmemekte, çünkü sevdiği anlaşılan kızın berhayat bulunduğunu söylemektedir.

İstanbul Ticaret müdürlüğünden:

Süt müstahsilleri ile sütçüler birleşerek vücude getirdikleri cemiyetiidare heyeti intihabı 14 - 4 - 929 Pazar günü Beyoğlunda Amerika sefarethanesi karşısında Hüseyin Rejoviç apartımanındaki cemiyet merkezinde icra ve saat 10 dan 15 e kadar intihaba devam edileceği alâkadarana ilân olunur.

Fatih sulh mahkemesi icrasından:

Bir diyn mahkûmbihin temin istifası zımmında mahcuz olup furuhtına karar verilen bir adet sarı renkte sırp ineki şehri halın on yedinci Çarşamba günü saat onda Fatihte At pazarında füruht edilecekı ilân olunur.

Posta ve telgraf levazım müdiriyetinden:

1— Vesaiti nakliyede kullanılmak üzere mubayaa edilecek olan 6,000-10000 kilo benzin kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

2— 28 nisan 929 tarihine müsadif pazar günü ihalesi icra kılınacağından taliplrin şartname almak için şimdiden münakasaya iştirak için de mezkûr tarihte ve saat on dörtte İstanbulda B.T. levazım müdiriyetinde mubayaat komisyonuna müracaatları.

Karadeniz boğazı tahlisiye müdüriyetinden:

İdarenin Anadolu kavağındaki anbar memurluğu münhal bulunduğundan evsafı kanuniyeyi haiz taliplerin 14 cari pazar günü saat onüçte Galata rıhtımında Maritim hanındaki merkezî idareye gelmeleri.

Makine-Elektirik Mektebinde

1 Mayıs 1929 çarşamba günü tedrisata başlamak üzere ayrı ayrı elektrik ve Dizel şubelerine ait dersler için yeni kayıt muamelesine başlanmıştır. Galatada çinili rıhtım hanı arkasında (Arapyan) hanına bitişik "Makine-Motör-Elektrik„ mektebi

Defterdarlık ilânları

Eceabat malmüdürlüğünden:

Kıymeti muhammenesi beher kilosu Kuruş 10

Tevarihi muhtelifede Hükûmetçe bimüsadere mal dairesine teslim edilmiş bulunan kısmen tahaccür etmiş tahminen 95 kilo memlu fişek ve kapçığı 24 mart 1929 tarihinden 13 nisan 1929 tarihine kadar yirmi gün müddetle mevkii müzayedeye vazedilmiş ve verilecek bedel haddi lâyık görüldügü takdirde 13 nisan 1929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda ihalesinin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların Eceabet mal dairesinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

§ Eceabat malmüdürlüğünden:

Ciheti askeriyeden jandarmaya teslim olup elyevm Kılyada mevcut halen istimale gayri salih ve kısmen tahaccür etmiş sandık derununda tahminen 7000 kilo raddesinde Ingiliz fişeği mevzu bulunduğu sandıklardan çıkarılarak vezin ve teslim edilmek üzere 24 mart 1929 tarihinden 13 nisan 1929 tarihine kadar yirmi gün müddetle mevkii müzayedeye vazedilmiş ve verilecek bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde 13 nisan 1929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda ihalesinin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan müzayede kaimesindeki şerait dairesinde talip olanların Eceabat maldairesinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri

§ Eceabat malmüdürlüğüuden:

Kıymeti muhammen	No	Mevkii	Kimden metruk olduğu
600 lira	121/194	Cumhuriyet caddesi	Andon

Maydosta C. caddesinde liman önünde kâin olup emvalimetrukeye ait bulunan ve üstü açık bir gezinti mahallini tahtani bir büyük odayı havi Şark ve Garba iki kapısı olan kahvehane bedeli mülkiyeti dört müsavi taksitle ve birinci taksiti ihaleyi müteakıp on günde ve diğer üç taksiti dahi ihale tarihine tesadif edecek tarihlerde üç sene zarfında nakten malsandığına tediye edilmek şartile 24 mart 1929 tarihinden 13 Nisan 1929 tarihine kadar yirmi gün müddetle mevkii müzaydeye vazedilmiş ve verilecek bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde 13 Nisan 1929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda ihalesi mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların Eceabat mal dairesinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları.

§ Eceabat malmüdürlüğünden:

Senevi icar	No.	Mevkii	Cinsi	Kimden metruk
60 lira	107-182	cumhuriyet caddesi	mağaza	kaptan Sava

Maydosta C. caddesinde kâin ve Yunan tebaasından kaptan Savaya ait bir bap kahvehane tarihi ihaleden mayıs 930 gayesine kadar müddetle icara verilmek üzere 24 mart 1929 tarihinden 13 nisan 1929 tarihine kadar yirmi gün müddetle mevkii müzayedeye konulmuştur. Bedeli haddi lâyık görüldüğü takdirde 13 nisan 1929 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda ihalesi icra kılınacağından talip olanların Eceabat mal dairesinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları.

§ Eceabat malmüdürlüğünden:

Bedeli icar muhammen lira	
3500	Maydos ve kirte dahilinde emvali metruke ve milliyeye ait ve muhacirine tevzi edilmiş arazi otlakiyesi.

Eceabat kazasının Maydos ve kirte köyleri hududu dahilinde bulunan şarkan kilitbahir hududile muhacirine tevzi edilen arazi garben dış deniz şimalen kocadere büyük anafarta hudutları cenuben kirte kariyesi tarafından çanakkale bogazı sahili Ali bey ve tenger çiflikleri behramlı hududu melek hanım çifliği hududile mahdut sarfın çifliği kaba tepe arı burnu palamutluk mevkilerinde muhacirine verilmiyen tahminen kırk bin dönüm raddesinde ki arazının 21 nisan 1929 tarihinden 20 nisan 930 tarihine kadar bir sene müddetle icarı 24-3-1929 tarihinden 13-4-1929 tarihine kadar 20 gün müddetle müzayedeye çıkarılmış ve verilecek bedel haddi lâyık görüldügü takdirde 13-4-1929 T. ne müsadif cumartesi günü saat 16 da ihalesinin istizanı mükarrer bulunmuş olduğundan taliplerin müracaatları.

DEVLET MATBAASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Devlet Matbaası tarafından bir büyük kamus neşredileceği beyanile bazı makamata ve cemiyetlere telefon ederek sonra da abone yazmak üzere müracaat eden bazı mütecasirlerin hareketleri haber alınmıştır. Devlet Matbaasınca böyle bir kamus tabedilmekte olmadığı gibi abone yazmak üzere kimse de memur edilmiş değildir. bu hususta müteyakkiz bulunulması rica olunur efendim.

HER ZAMAN
HER YERDE
HAŞARATTAN
KURTULMAK İÇİN
FLİTOKS
KULLANINIZ
KOKUSU SIHHÎ
VE LÂTİFTİR

Umumi acentesi İstanbul Çiçek Pazarında altı parmak hanında 2-3 numaralarda EHRENSTEİN ve TOLEDO

Her nevi fennî
GÖZLÜK
Deposu: V. Ütüciyan. Sultan Hamam 32

HER TARAFTA
Söylenmekte ve işitilmekte olan
EĞER tenezzühe çıkarsanız
EĞER otomobile binecekseniz
EĞER cumaları geziyorsanız
EĞER İstanbulun şayanı hayret
Yerlerini ziyaret ediyorsanız
Beraberinizde her halde bir
Kodak
Makinasını alınız
Kodak fotoğraf makinaları, filimleri ve Veloks kâğıtları
her yerde satılır

BOMONTİ faprikası
DOPPEL
Birası
ÇıKmıştır
Her yerde satılır

İhsan Sami
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtatına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi karşısında No 189

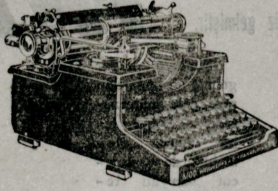
Operatör
HALİL SEZAİ
BASUR MEMELERİ
Fistül ve sıracaları ameliyatlı ameliyatsız elektrikle tedavi ve bilcümle ameliyat icra eder. Öğlede sonra Divan yolu Acı Hamam No. 20

Kiralık Park
Yazlık sinema tesisine müsait ve park olarak istimale elverişli Beşiktaşın en işlek mahallesinde Mehmet Ali Paşa konağının yasi bahçeleri kiraya verilecektir. Taliplerin Galatada Mumhane un fabrikası sahibi Haşım beye müracaatları.

İstanbul Ticaret müdürlüğünden:
Saraç san'atkâranı cem'iyetinin idare heyeti intihabı 13 - 4 - 929 cumartesi günü Mahmutpaşa Tarakçılar Hanı sokağında 10e numarada kâin cemiyet merkezinde icra ve saat 10 dan 15 kadar devam edileceği alâkadarana ilân olunur.

YENİ MAKSİM
Önümüzdeki 13 Nisan Cumartesi akşamı
Meşhur fantazist aktrisi
LÜCİ DORE nin
İlk oyunları münasebetile şarkta ilk defa olarak
Avrupa turnesinden avdet eden meşhur Türk dansözü
Refet Süreyya Hanım
Önümüzdeki Cumartesi akşamı
YENİ MAKSİMDE

TORPEDO

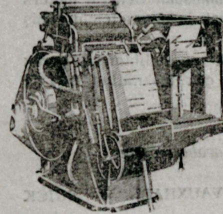

Hükûmetçe teracih edilen ve Türkiyenin her tarafında tecrübe edilen büyük bir rağbet gören
TORPEDO
YAZI MAKİNELERİNİ ALINIZ
Türkiye umumî acentalığı : RADYO MEKANİK
İstanbul GALATA AGOPYAN HAN
Taşra acantaları: ANKARADA Fahri Bey Timarhane caddesi No 11. İZMİRDE Cephane sokak No 9 Nazım Topçu oğlu.
ESKİŞEHİRDE: Mestan zade İbrahim. SAMSUNDA: Hacı Hayrullah zade biraderler. UNYE, NİKSAR, TOKAT, ARBA: Bazlı zade. TRABZONDA: Hacı Hamdi zade biraderler.
SIVASTA: Sigırcı zade biraderler. ADANA, MERSİN: Recai Vasıf, GAZİAYINTAP da: Yüzbaşı zade Mahmut, BURSA da: Namık Kemal, KAYSERİde: Esemeli Behiç müessesesi, BİLECİKte: Mercimek zade HİLMİ, BANDIRMAda Cevdet Bey.

Vilâyet encümeni daimisinden:
Fatih; çarşamba, on beşinci mektep binasının bulunduğu arsaya olbaptaki projesine tevfikan inşa ettirilecek olan ilk mektep binası 28 nisan 929 tarihine müsadif pazar günü saat on birde ihalesi icra edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Zarflar vakti muayyene kadar encümeni vilâyete tevdi edilecektir. Taliplerin proje ve şartnamelerini idarei hususiye heyeti fenniyesinden ahzedebilecekleri ilân olunur.

Altıncı Büyük
TAYYARE PİYANGOSU
4. üncü keşide: 11 Mayıstadır
Büyük ikramiye:
45,000 Liradır
Ayrıca:
20,000 15,000 12,000 10,000
Liralık ikramiyeler ve 10,000 Liralık bir mükâfat. Bu keşidede cem'an: 3900 Numara kazanacaktır.

Tamamiyle otomatik yeni pedal makinesi
'OTOMAT *Haydelberg*,
1929 Modeli

Asrî matbaacı için en elverişli olup her günkü alelâde işler için asrî bir matbaa bulunması elzem tamamile otomatik bir makinedir. 200 tiraj için elverişli olduğu kadar 10,000 ve hatta 100,000 gibi azim bir tiraj için dahi elverişlidir. Saatte 3000 nüsha verdiği gibi iki kalıp ile altı bin nüsha vermek kudretini haiz olduğundan
EN MÜSTACEL SİPARIŞLERİN SÜR'ATLE İKMÂLİNİ TEMİM EDER.
Türkiye mümessilleri:
BOURLA BİRADERLER VE ŞÜREKÂSI
İstanbul - Calata

BAKER MAĞAZALARI
Zirdeki eşyayı ay nihayetinden evvel elden çıkarmak mecburiyetinde bulunduğunu
MUHTEREM HANIM EFENDİLERİN
enzarı istifadesine arzeyler:

Adet		Asıl fiatı	Verilecek fiat
12	İncilerle müzeyyen ipekli rop	80-100 lira	20-30-40 lira
6	İpekli rop (model)	150 „	75 „
12	Akşam ropları	100-70 „	50-25 „
6	İpakli pijamalar	100-75 „	50-40 „
12	Vade ipekli rop dö şambırlar	75 „	40 „
12	İpekli rop dö şambr	100 „	50 „
50	Muhtelif kumaşlarda rop dö şambırlar	25 „	15-7 1/2 „
6	Yünlü ve ipekli jarsey kostümleri (3 parça)	40 „	30 „
6	Yünlü jarsey kostümü (2 parça)	30 „	20 „
6	Hanımlara yünlü kostümler (2 parça)	7 1/2 „	4 „
12	Jarsey kostümü (3 parça model)	100-75 „	60-40 „
12	Jarsey kostümü (2 „ „)	50 „	35-25 „
12	Kardigan modelleri	7 „	4,95 „
12	Kazak (Jümper)	7 „	4,60 „
100	Fötr şapka yeni model		2 „
25	Hasır „ „ „		5 „
36	Beyaz fötr panama şapkası		6 „
36	Hakikî beyaz „ „		6 „
100	Muhtelif renklerde bereler		1 „
6	Yazlık ipekli roplar	100 „	50 „
12	Yazlık keten roplar	20 „	10 „
30	Yazlık markizet roplar	20 „	10 „
36	Markizet bluzler	15 „	6 „
20	Yün mantoları	60 „	30 „
20	„ „	40 „	20 „
20	„ „	20 „	10 „
20	Fantazi gabardin pardesüler	40 „	20 „
10	Klâsik „ „	36 „	15 „
15	Kauçutc gabardin ipekli muşambalar	40 „	20 „
20	Kauçuk muşambalar	20 „	7 1/2 „
40	Plise fistanlar	15 „	7 „

MakDUGAL DİP İLÂCI
alâmeti farikasına dikkat
zehirli değildir.

Yer yüzünde en meşhur uyuz ilâcıdır. Büyük ve küçük hayvanlarda zuhur eden uyuz, topallık, şap hummai kullâ î vesaire deri hastalıkları kat'î surette tedavi eder. hayvanlardaki bitleri, sakırgaları itlâf eyler, yaralardaki kurtları öldürür, yaraları da kısa zaman zarfında temizletüp kaPatıyor. İlâçın müessiriyeti resmî evrakla raporlar ve yüzlerce teşekkür mektupları ile tastik edilmiştir. kullanışı kolay ve her kese her yerde yapılabilir. Beytar beylere, çiftlik ve hayvanat sahiplerine tavsiye eyleriz, bilûmum eczane ve ecza depolarında satılır. Fazla tafsilât için İstanbul Maksudiye han No 42. Vekili D. BLAGOEV efendiye müracaat.

izalei şuyu için mecburî satılık
kıymetli emlâk
İstaubulda Babıali caddesinde Babıali ittisalinde evvelce Akşam matbaası olan konak İstanbul Sultanahmet Sulh mahkemesi karariyle müzayedeye konulmuştur. İlk müzayede 17 nisan 1929 çarşampa günü icra edilecektir. Arzu edenler binayı gezebilirler. Tafsilât almak istiyenler Sultanahmet mahkemesi icra dairesinin 929-9388 Numaralı dosyasını tetkik edebilirler.

Sadık Zade Biraderler Vapurları
Kara Deniz Muntazam ve Lüks Postası
Sakarya
Vapuru 14 Nisan **Pazar**
Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Sinop Samsun, Ordu Gireson Trabzon Sürmene ve Rize) İskelelerine, azimet ve avdet, edecektir.
Tafsilât için Sirkecide Mes'adet hanı altında acenteliğine müracaat adresi Telefon: İstanbul 2134

BAYRON LAYN
Pire ve Marsilya
Lüks ve Sür'at Postası
Lüks (PATRİS II) posta vapuru 22 Nisan pazartesi günü Marsilyadan muvasalât ve her sınıf yolcu ile emtiai ticariye alarak 25 Nisan Perşembe günü tam saat 10 da Galata rıhtımından hareketle [Pire ve Marsilyaya] azimet edecektir. 26 Nisan cuma günü 12 de Pireye ve 1 Mvıs çarşamba günü 12 de Marsilyaya muvasalât edecektir.
Umumî acanteleri: Anagnostopulos ve Siskidi.
Galata çinili rıhtım Han. Telefon Beyoğlu 2612-2613. Galatada acente vekili: Panorama Hanında Telefon: Beyoğlu 1082.
Beyoğlu acente vekili: İstiklâl caddesinde beynelmilel yataklı vagon kumpanyası. Telefon: Beyoğlu 485.

DOYÇE LEVANT LİNYE
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları:
Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdamdan limanımıza muvasalatı beklenen vapurlar:
MARMARA vapuru limanımızda
AKAİYA „ „
JUPİTER vapuru 20 Nisana „
GALILEA „ 30 „ „

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:
AKAİYA vapuru limanımızda

Hamburg, Brem, Anvers, Roterdam ve Dançig için yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar:
JUPITER vapuru 20-23 Nisan
GALILEA „ 30/4-2/5 „
OFALYA „ 14-15

Kariben Batuma gidecek vapurlar:
MARMARA vapuru Limanımızda

Fazla tafsilât için Calatada Ovakimyan hanında kâin umumî acantalığına müracaat.
Telefon: Beyoğlu 641-647

Seyrisefain
Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.
Şube acentası: Mahmudiye hanı altında. İstanbul 2740.

Antalya Postası
(ANAFARTA) vapuru 14 Nisan Pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan Marmaris Sakız Çanakkale Geliboluya uğrıyarak gelecektir.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI
(CUMHURİYET) vapuru 15 Nisan Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu Samsun Gireson Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize Sürmene Trabzon Tirebolu, Gireson Ordu Ünye Samsun İnebolu Zonguldağa uğrayarak gelecektir.
Hareket günü yük kabul olunmaz

Mersin sür'at postası
(MAHMUTŞEVKET PAŞA) vapuru **16** nisan salı 12 de Galata rıhtımından hareketle İzmir, Antalya, Alâiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alâiye Antalya İzmire uğrıyarak gelecektir.

Doktor A. KUTİYEL
Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiiktidar ve bel gevşekliği, cilt ile firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekci fırını sırasında № 34.

Doktor Taşçıyan
Paris seririyatından mezun ve 28 sene tecrübeli. Frengi ağrısız iğnelerle belsoukluğu idrar darlığı ve zaafı cinsiyetin elektirtkle kat'i seri ve ağrısız tedavisi Emin önünde, İzmir sokağında N - 4

Emlâk ve Eytam bankası umum müdürlüğüden:

Mevkii ve evsafı mahsusası zirde muharrer bir parça mülkün satışı müzayedeye konulmuştur:

1— Müzayede kapalı zarf usuliledir. İhale 22 Nisan 929 tarihinde banka idare meclisi huzurunda icra dilecektir. Talip olanlar zirde gösterilen miktarda teminat iraesine mecbur olup bu teminat varakasını klif mektuplarile beraber makbuz mukabilinde bizzat ve yahut ihale meclisine yetişmek üzere taahhütlü arak postaya tevdi ederler.

2— İhale bedeli ihaleyi müteakıp peşin olarak alınır.

3— Talip olanların İstanbul ve ya İzmir şubelerimize ve yahut merkez emlâk müdürlüğüne müracaatla ufassal şartnamemizi mütalea etmeleri ve müzayedeye iştirak halinde bir nüshasını bir lira mukabilinde ıp imza ve teklif mektuplarına raptetmeleri icap eder.

mumî umara	Mevkii	Nev'i	Hududu	Teminat T: L.
145	Boğaziçi, Beylebeyi Bostancıbaşı sokağı	Kargi, Abranosyan antreposu ve müştemilâtı deniz kenarında ve rıhtımı vardır.	3540 zira kargir antrepo ile 4625 zira maa arsa dag mahalli	1910

Mes'ul Müdürü: M Agâh